

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2002/87/EF

2007/EØS/16/39

av 16. desember 2002

om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Gjeldende fellesskapsregelverk inneholder et omfattende sett av regler for tilsynet med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak på individuelt grunnlag samt for kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av henholdsvis et bank-/ investeringskonsern eller et forsikringskonsern, det vil si konserner med ensartet finansvirksomhet.
- 2) Utviklingen på finansmarkedene har ført til opprettelse av finanskonserner som tilbyr tjenester og produkter til ulike sektorer av finansmarkedene, såkalte finansielle

konglomerater. Hittil har det ikke vært ført noen form for tilsyn på konsernplan med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av et slikt konglomerat, særlig med hensyn til solvenssituasjon og risikokonsentrasjon på konglomeratplan, transaksjoner innenfor konsernet, interne risikohåndteringsprosedyrer på konglomeratplan og ledelsens egnethet. Noen av disse konglomeratene er blant de største finanskonserner som utøver virksomhet på finansmarkedene og tilbyr tjenester over hele verden. Dersom slike konglomerater, og særlig kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av et slikt konglomerat, skulle få økonomiske problemer, vil det i alvorlig grad kunne destabilisere finanssystemet og påvirke individuelle innskyttere, forsikringstakere og investorer.

- 3) I Kommisjonens handlingsplan for finansielle tjenester nevnes en rekke tiltak som er nødvendige for å gjennomføre det felles marked for finansielle tjenester, og det gjøres kjent at det skal utvikles et regelverk for utvidet tilsyn med finansielle konglomerater som skal fjerne smutthull i gjeldende sektorregelverk og andre risikoer, for å sikre gode tilsynsordninger med hensyn til finanskonserner med tverrsektoriell finansvirksomhet. Et så ambisiøst mål kan bare nås etappevis. Innføring av utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat er en slik etappe.

- 4) Andre internasjonale fora har også påvist behovet for å utvikle egnede tilsynsformer for finansielle konglomerater.

- 5) For at et utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat skal være effektivt, bør det anvendes på alle slike konglomerater som utøver betydelig tverrsektoriell finansvirksomhet, noe som er tilfellet når visse terskler nås, uansett hvilken struktur de har. Utvidet tilsyn bør omfatte all finansvirksomhet som er angitt i det finansielle

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 65 av 23.12.2004, s. 24.

⁽¹⁾ EFT C 213 E av 31.7.2001, s. 227.

⁽²⁾ EFT C 36 av 8.2.2002, s. 1.

⁽³⁾ EFT C 271 av 26.9.2001, s. 10.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 14. mars 2002 (ennå ikke offentliggjort i EFT), Rådets felles holdning av 12. september 2002 (EFT C 253 E av 22.10.2002, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 20. november 2002 (ennå ikke kunngjort i EFT).

- sektorregelverket, og alle foretak som hovedsakelig utøver denne typen virksomhet, bør omfattes av dette tilsynet, herunder kapitalforvaltningsselskaper.
- 6) Ved beslutninger om ikke å innlemme et bestemt foretak i virkeområdet for det utvidede tilsynet bør det tas hensyn til blant annet om et slikt foretak omfattes av tilsynet på konsernplan i henhold til sektorreglene.
  - 7) Vedkommende myndigheter bør kunne vurdere den finansielle stillingen på konsernplan for kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av et finansielt konglomerat, særlig med hensyn til solvens (herunder avskaffelse av gjentatt bruk av ansvarlig kapital), risikokonsentrasjon og transaksjoner innenfor konsernet.
  - 8) Finansielle konglomerater ledes ofte ut fra forretningsområder som ikke helt tilsvarer konglomeratets juridiske struktur. For å ta hensyn til denne utviklingen bør kravene til ledelsen utvides ytterligere, særlig når det gjelder ledelsen av blandede finansielle holdingselskaper.
  - 9) Alle finansielle konglomerater som er underlagt utvidet tilsyn, bør ha en koordinator som er utpekt blant de berørte vedkommende myndigheter.
  - 10) Oppgaven som koordinator bør ikke påvirke vedkommende myndigheters oppgaver og ansvar i henhold til sektorreglene.
  - 11) De berørte vedkommende myndigheter, og særlig koordinatoren, bør kunne innhente fra foretakene i et finansielt konglomerat eller andre vedkommende myndigheter, de opplysninger som er nødvendige for at de skal kunne føre utvidet tilsyn.
  - 12) Det er et påtrengende behov for økt samarbeid mellom myndigheter som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak, herunder utvikling av ad hoc-samarbeidsordninger mellom myndigheter som deltar i tilsynet med foretak som tilhører samme finansielle konglomerat.
  - 13) Kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, kan være del av et finansielt konglomerat som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet. Slike regulerte foretak bør også være underlagt en tilsvarende og egnet ordning for utvidet tilsyn som når mål og resultater som tilsvarer dette direktivs bestemmelser. Innsyn i reglene og informasjonsutveksling med tredjestaters myndigheter om alle relevante forhold er i denne forbindelse av stor betydning.
  - 14) En tilsvarende og egnet ordning for utvidet tilsyn kan antas å foreligge bare dersom tredjestatens tilsynsmyndigheter har samtykket i å samarbeide med de berørte vedkommende myndigheter om midler og mål for å føre utvidet tilsyn med de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat.
  - 15) Dette direktiv krever ikke at vedkommende myndigheter skal gi opplysninger som er underlagt taushetsplikt i henhold til dette direktiv eller andre sektordirektiver, til en komité for finansielle konglomerater.
  - 16) Ettersom målet for det foreslåtte tiltak, å fastsette regler for utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål. Ettersom dette direktiv definerer minstestandarder, kan medlemsstatene fastsette strengere regler.
  - 17) I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettigheter og overholdes de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.
  - 18) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾.
  - 19) Tekniske retningslinjer og gjennomføringstiltak for reglene fastsatt i dette direktiv kan noen ganger være nødvendige for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene. Kommisjonen bør derfor ha myndighet til å vedta gjennomføringstiltak, forutsatt at disse ikke endrer de grunnleggende bestemmelser i dette direktiv.

(¹) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

- 20) De eksisterende sektorreglene for kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak bør utvides til et minstenivå, særlig for å unngå tilsynsarbitrasje mellom sektorreglene og reglene for finansielle konglomerater. Første rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽¹⁾, første rådsdirektiv 79/267/EØF av 5. mars 1979 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforsikring⁽²⁾, rådsdirektiv 92/49/EØF av 18. juni 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring (tredje direktiv om annen forsikring enn livsforsikring)⁽³⁾, rådsdirektiv 92/96/EØF av 10. november 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte livsforsikring (tredje livsforsikringsdirektiv)⁽⁴⁾, rådsdirektiv 93/6/EØF av 15. mars 1993 om investeringsforetaks og kredittinstitusjoners kapitaldekningsgrad⁽⁵⁾ og rådsdirektiv 93/22/EØF av 10. mai 1993 om investeringstjenester i forbindelse med verdipapirer⁽⁶⁾ samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF av 27. oktober 1998 om utvidet tilsyn med forsikringsforetak som er del av en forsikringskonsern⁽⁷⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF av 20. mars 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽⁸⁾ bør derfor endres. Målet om videre harmonisering kan imidlertid bare nås etappevis og må bygge på en grundig analyse.
- 21) For å vurdere behovet for og forberede en mulig framtidig harmonisering av behandlingen av kapitalforvaltningsselskaper i henhold til sektorregler, bør Kommisjonen rapportere om medlemsstatenes praksis på dette område —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

MÅL OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Mål

I dette direktiv fastsettes regler for utvidet tilsyn med regulerte foretak som har fått tillatelse i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF, artikkel 3 nr. 1 i direktiv 93/22/EØF eller artikkel 4 i direktiv 2000/12/EF, og som er del av et finansielt konglomerat. De relevante sektorreglene for foretak som omfattes av ovennevnte direktiver, endres også.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «kredittinstitusjon», en kredittinstitusjon i henhold til artikkel 1 nr. 1 annet ledd i direktiv 2000/12/EF,
2. «forsikringsforetak», et forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF eller artikkel 1 bokstav b) i direktiv 98/78/EF,
3. «investeringsforetak», et investeringsforetak i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF, herunder foretakene nevnt i artikkel 2 nr. 4 i direktiv 93/6/EØF,
4. «regulert foretak», en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak,
5. «kapitalforvaltningsselskap», et forvaltningsselskap i henhold til artikkel 1 bokstav a) nr. 2 i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)⁽⁹⁾ samt et foretak som har sitt forretningskontor utenfor Fellesskapet og som ville ha måttet ha tillatelse i henhold til artikkel 5 nr. 1 i nevnte direktiv dersom det hadde hatt sitt forretningskontor i Fellesskapet,
6. «gjenforsikringsforetak», et gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,

⁽¹⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/13/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17).

⁽²⁾ EFT L 63 av 13.3.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/12/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 11).

⁽³⁾ EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

⁽⁴⁾ EFT L 360 av 9.12.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/64/EF.

⁽⁵⁾ EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

⁽⁶⁾ EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/64/EF.

⁽⁷⁾ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

⁽⁸⁾ EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).

⁽⁹⁾ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF (EFT L 41 av 13.2.2002, s. 35).

7. «sektorregler», Fellesskapets regelverk i forbindelse med tilsyn med regulerte foretak, særlig som fastsatt i direktiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 98/78/EF, 93/6/EØF, 93/22/EØF og 2000/12/EF,
8. «finanssektor», en sektor som består av ett eller flere av følgende foretak:
- en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter banktilknyttede tjenester i henhold til artikkel 1 nr. 5 og 23 i direktiv 2000/12/EF (banksektoren),
  - et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF (forsikringssektoren),
  - et investeringsforetak eller en finansinstitusjon i henhold til artikkel 2 nr. 7 i direktiv 93/6/EØF (sektoren for investeringstjenester),
  - et blandet finansielt holdingselskap,
9. «morforetak», et morforetak i henhold til artikkel 1 i sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper⁽¹⁾ samt ethvert foretak som etter vedkommende myndigheters oppfatning faktisk har dominerende innflytelse på et annet foretak,
10. «datterforetak», et datterforetak i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF samt ethvert foretak som et morforetak etter vedkommende myndigheters oppfatning faktisk har en dominerende innflytelse på; alle datterforetak av datterforetak skal også anses som datterforetak av morforetaket,
11. «kapitalinteresse», kapitalinteresse i henhold til artikkel 17 første punktum i fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 om årsregnskapene for visse selskapsformer⁽²⁾ eller direkte eller indirekte eierskap av 20 % eller mer av et foretaks stemmeretter eller kapital,
12. «konsern», en gruppe av foretak, som består av et morforetak, dets datterforetak og de foretak som morforetaket eller datterforetakene har en kapitalinteresse i, samt foretak som har tilknytning til hverandre i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
13. «nære forbindelser», en situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er knyttet til hverandre ved:
- «kapitalinteresse», dvs. ved å ha eller kontrollere minst 20 % av et foretaks stemmeretter eller kapital, eller
  - «kontroll», dvs. ved en forbindelse mellom et morforetak og et datterforetak i alle tilfellene omhandlet i artikkel 1 nr. 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF, eller et tilsvarende forhold mellom enhver fysisk eller juridisk person og et foretak; ethvert datterforetak av et datterforetak anses også som datterforetak av morforetaket som står i spissen for disse foretakene.
- En situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er varig knyttet til en person ved kontroll, anses også som en nær forbindelse mellom slike personer.
14. «finansielt konglomerat», et konsern som oppfyller følgende vilkår, med forbehold for artikkel 3:
- konsernet ledes av et regulert foretak i henhold til artikkel 1, eller minst ett av datterforetakene i konsernet er et regulert foretak som definert i artikkel 1,
  - dersom konsernet ledes av et regulert foretak i henhold til artikkel 1, er det enten et morforetak i et foretak i finanssektoren, et foretak som har en kapitalinteresse i et foretak i finanssektoren, eller et foretak som har tilknytning til et foretak i finanssektoren som definert i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
  - dersom konsernet ikke ledes av et regulert foretak i henhold til artikkel 1, utøver konsernet sin virksomhet hovedsakelig i finanssektoren som definert i artikkel 3 nr. 1,
  - minst ett av foretakene i konsernet inngår i forsikringssektoren, og minst ett inngår i sektoren for bank- eller investeringstjenester,
  - den konsoliderte og/eller samlede virksomheten til foretak i konsernet i forsikringssektoren og den konsoliderte og/eller samlede virksomheten til foretak i sektoren for bank- og investeringstjenester er begge betydelige i henhold til artikkel 3 nr. 2 eller 3.

Et underkonsern av et konsern i henhold til nr. 12 som oppfyller kriteriene i dette nummer, skal anses som et finansielt konglomerat,

⁽¹⁾ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (EFT L 283 av 27.10.2001, s. 28).

⁽²⁾ EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/65/EF.

15. «blandet finansielt holdingselskap», et morforetak som ikke er et regulert foretak, som sammen med sine datterforetak, hvorav minst ett er et regulert foretak som har sitt forretningskontor i Fellesskapet, og andre foretak, utgjør et finansielt konglomerat,
16. «vedkommende myndigheter», de nasjonale myndigheter i medlemsstatene som i henhold til lov eller forskrift har myndighet til å føre tilsyn med kredittinstitusjoner, og/eller forsikringsforetak og/eller investeringsforetak, enkeltvis eller på konsernplan,
17. «berørte vedkommende myndigheter»,
- a) vedkommende myndigheter i medlemsstatene som har ansvar for sektortilsyn på konsernplan med de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat,
- b) koordinatoren utpekt i samsvar med artikkel 10 dersom dette er en annen enn myndighetene nevnt i bokstav a),
- c) andre berørte vedkommende myndigheter dersom det anses som relevant av myndighetene nevnt i bokstav a) og b); ved en slik vurdering skal det særlig tas hensyn til den markedsandel de regulerte foretakene i konglomeratet har i andre medlemsstater, særlig dersom den overstiger 5 %, og til den betydning hvert regulert foretak som er etablert i en annen medlemsstat, har i konglomeratet,
18. «transaksjoner innenfor konsernet», alle transaksjoner der regulerte foretak i et finansielt konglomerat direkte eller indirekte er avhengige av andre foretak i samme konsern eller en fysisk eller juridisk person knyttet til foretakene i konsernet gjennom «nære forbindelser», for å oppfylle en forpliktelse, uansett om den er avtalefestet eller ikke og om den oppfylles mot vederlag eller vederlagsfritt,
19. «risikokonsentrasjon», alle engasjementer med tapsrisiko inngått av foretak i et finansielt konglomerat, som er store nok til å true solvensen eller den finansielle stillingen i alminnelighet for de regulerte foretakene i det finansielle konglomeratet; slike engasjementer kan følge av motpartsrisiko/kredittrisiko, investeringsrisiko, forsikringsrisiko, markedsrisiko, andre risikoer eller en kombinasjon av eller et samspill mellom slike risikoer.

Artikkel 3

Terskler for identifisering av et finansielt konglomerat

1. For at et konsern skal anses å utøve virksomhet hovedsakelig i finanssektoren i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav c), skal balansesummen for konsernets regulerte og uregulerte foretak i finanssektoren utgjøre mer enn 40 % av balansesummen for konsernet som helhet.

2. For at virksomheter i ulike finanssektorer skal anses som betydelige i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav e), skal gjennomsnittet for hver finanssektor av forholdet mellom balansesummen for denne finanssektoren og balansesummen for konsernets foretak i finanssektoren og forholdet mellom solvenskravene for denne finanssektoren og de samlede solvenskravene for konsernets foretak i finanssektoren overstige 10 %.

I dette direktiv er den minste finanssektoren i et finansielt konglomerat den sektoren som har det laveste gjennomsnittet, mens den største finanssektoren i et finansielt konglomerat er den sektoren som har det høyeste gjennomsnittet. Ved beregning av gjennomsnittet og den minste og største finanssektoren skal banksektoren og sektoren for investeringstjenester vurderes samlet.

3. Tverrsektoriell virksomhet skal også anses som betydelig i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav e) dersom balansesummen for den minste finanssektoren i konsernet overstiger 6 milliarder euro. Dersom konsernet ikke når terskelen nevnt i nr. 2, kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale bestemme at konsernet ikke skal anses som et finansielt konglomerat, eller at bestemmelsene i artikkel 7, 8 eller 9 ikke skal anvendes, dersom de anser at det er unødvendig eller ville være uhensiktsmessig eller villedende å la konsernet omfattes av dette direktivs virkeområde eller å anvende slike bestemmelser med hensyn til målene for et utvidet tilsyn, idet det for eksempel tas hensyn til

- a) at den minste finanssektorens relative størrelse ikke overstiger 5 %, beregnet enten ut fra gjennomsnittet nevnt i nr. 2 eller ut fra balansesummen eller solvenskravene for en slik finanssektor, eller
- b) at markedsandelen ikke overstiger 5 % i noen medlemsstat, beregnet ut fra balansesummen i sektoren for bank- eller investeringstjenester og ut fra tegnede bruttopremier i forsikringssektoren.

Beslutninger som treffes i samsvar med dette nummer, skal meddeles de andre berørte vedkommende myndigheter.

4. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1, 2 og 3 kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale

- a) unnlate å ta med et foretak i beregningen av de prosentvise andelene i tilfellene nevnt i artikkel 6 nr. 5,
- b) ta hensyn til at tersklene omhandlet i nr. 1 og 2 er nådd i tre år på rad, for å unngå et plutselig skifte av ordning, og unnlate å ta hensyn til det dersom konsernets struktur er vesentlig endret.

Dersom et finansielt konglomerat er identifisert i henhold til nr. 1, 2 og 3, skal beslutningene nevnt i første ledd i dette nummer treffes på grunnlag av et forslag fra koordinatoren for dette finansielle konglomeratet.

5. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1 og 2 kan de berørte vedkommende myndigheter i unntakstilfeller og ved felles avtale erstatte kriteriet som bygger på balansesummen med en av eller begge følgende parametere, eller tilføye en av eller begge disse parametrene, dersom de anser at disse parametrene er av særlig betydning for det utvidede tilsynet i henhold til dette direktiv: inntektsstruktur, virksomhet utenfor balansen.

6. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1 og 2 skal det, dersom tersklene nevnt i disse numre faller under henholdsvis 40 % og 10 % for konglomerater som allerede er underlagt utvidet tilsyn, i de tre følgende år anvendes en lavere terskel på henholdsvis 35 % og 8 % for å unngå et plutselig skifte av ordning.

Tilsvarende skal det med hensyn til anvendelsen av nr. 3, dersom balansesummen for den minste finanssektoren i konsernet faller under 6 milliarder euro for konglomerater som allerede er underlagt utvidet tilsyn, i de tre følgende år anvendes et lavere beløp på 5 milliarder euro for å unngå et plutselig skifte av ordning.

I tidsrommet nevnt i dette nummer kan koordinatoren, med samtykke fra de andre berørte vedkommende myndigheter, beslutte at de laveste av tersklene eller det laveste beløpet nevnt i dette nummer skal opphøre å gjelde.

7. Beregningene av balansen nevnt i denne artikkel skal gjøres på grunnlag av samlet balansesum for konsernets foretak i henhold til deres årsregnskaper. Ved denne beregningen skal det tas hensyn til foretak der det er kapitalinteresser, med den del av deres balansesum som tilsvarende den samlede forholdsmessige andelen konsernet har. Dersom konsoliderte regnskaper er tilgjengelige, skal imidlertid disse brukes i stedet for samlede regnskaper.

Solvenskravene nevnt i nr. 2 og 3 skal beregnes i samsvar med bestemmelsene i de relevante sektorreglene.

Artikkel 4

Identifisering av et finansielt konglomerat

1. Vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til regulerte foretak skal på grunnlag av artikkel 2, 3 og 5 identifisere de konserner som omfattes av dette direktivs virkeområde.

For dette formål

- skal vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til regulerte foretak i konsernet, ved behov samarbeide nært,

- skal en vedkommende myndighet dersom den anser at et regulert foretak som har fått tillatelse av denne vedkommende myndighet, er medlem av et konsern som kan være et finansielt konglomerat som ikke allerede er identifisert i henhold til dette direktiv, underrette de andre vedkommende myndigheter om sin oppfatning.

2. Koordinatoren utpekt i samsvar med artikkel 10 skal underrette morforetaket som står i spissen for et konsern eller, i mangel av et morforetak, det regulerte foretaket som har den høyeste balansesummen i den største finanssektoren i et konsern, om at konsernet er identifisert som et finansielt konglomerat og om utnevnelsen av koordinatoren. Koordinatoren skal også underrette vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til regulerte foretak i konsernet og vedkommende myndigheter i medlemsstaten der det blandede finansielle holdingselskapet har sitt hovedkontor, samt Kommissjonen.

KAPITTEL II

UTVIDET TILSYN

AVSNITT 1

VIRKEOMRÅDE

Artikkel 5

Virkeområde for utvidet tilsyn med regulerte foretak nevnt i artikkel 1

1. Med forbehold for sektorreglenes bestemmelser om tilsyn skal medlemsstatene føre utvidet tilsyn med de regulerte foretakene nevnt i artikkel 1, i den utstrekning og på den måte som er fastsatt i dette direktiv.
2. Følgende regulerte foretak skal underlegges utvidet tilsyn på konglomeratplan i samsvar med artikkel 6-17:
  - a) alle regulerte foretak som står i spissen for et finansielt konglomerat,
  - b) alle regulerte foretak hvis morforetak er et blandet finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet,
  - c) alle regulerte foretak som har tilknytning til et annet foretak i finanssektoren i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF.

Dersom et finansielt konglomerat er et underkonsern av et annet finansielt konglomerat som oppfyller kravene i første ledd, kan medlemsstatene anvende artikkel 6-17 bare på de regulerte foretakene i sistnevnte konglomerat, og en eventuell henvisning i direktivet til begrepene konsern og finansielt konglomerat skal da anses som en henvisning til sistnevnte konglomerat.

3. Alle regulerte foretak som ikke er underlagt utvidet tilsyn i henhold til nr. 2, og som har et morforetak som er et regulert foretak eller et blandet finansielt holdingselskap med hovedkontor utenfor Fellesskapet, skal underlegges utvidet tilsyn på konglomeratplan i den utstrekning og på den måte som er fastsatt i artikkel 18.

4. Dersom personer har kapitalinteresser eller kapitalbindinger i ett eller flere regulerte foretak eller utøver betydelig innflytelse på slike foretak uten å ha kapitalinteresser eller -bindinger, unntatt i tilfellene nevnt i nr. 2 og 3, skal de berørte vedkommende myndigheter, ved felles avtale og i samsvar med nasjonal lovgivning, avgjøre om og i hvilken utstrekning det skal føres utvidet tilsyn med de regulerte foretakene, som om de utgjorde et finansielt konglomerat.

For at et slikt utvidet tilsyn skal kunne føres må minst ett av foretakene være et regulert foretak som nevnt i artikkel 1, og vilkårene fastsatt i artikkel 2 nr. 14 bokstav d) og e) må være oppfylt. De berørte vedkommende myndigheter skal når de treffer sin beslutning ta hensyn til målene for det utvidede tilsynet som fastsatt i dette direktiv.

Ved anvendelse av første ledd på «samvirkekonserner» må vedkommende myndigheter ta hensyn til disse konsernens offentlige finansielle forpliktelser overfor andre finansforetak.

5. Med forbehold for artikkel 13 skal det utvidede tilsynet på konglomeratplan på ingen måte innebære krav om at vedkommende myndigheter skal føre tilsyn med blandede finansielle holdingselskaper, regulerte foretak i tredjestater som tilhører et finansielt konglomerat, eller enkelte uregulerte foretak i et finansielt konglomerat.

AVSNITT 2

FINANSIELL STILLING

Artikkel 6

Kapitaldekning

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med kapitaldekningen i de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2-5 i avsnitt 3 i dette kapittel og i vedlegg I.

2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte foretak i et finansielt konglomerat sikrer at det er tilgjengelig ansvarlig kapital på konglomeratplan som alltid minst tilsvarer kapitaldekningskravene beregnet i samsvar med vedlegg I.

Medlemsstatene skal også kreve at regulerte foretak følger en egnet strategi for å oppfylle kravene til kapitaldekning på konglomeratplan.

Kravene nevnt i første og annet ledd skal være underlagt koordinatorens tilsyn i samsvar med avsnitt 3.

Koordinatoren skal sikre at beregningen nevnt i første ledd foretas minst én gang i året, enten av de regulerte foretakene eller av det blandede finansielle holdingselskapet.

Resultatene av og de relevante data for beregningen skal framlegges for koordinatoren av det regulerte foretaket i henhold til artikkel 1 som står i spissen for det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke har et regulert foretak i spissen i henhold til artikkel 1, av det blandede finansielle holdingselskapet eller av det regulerte foretaket i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet.

3. Ved beregning av kapitaldekningskravene nevnt i nr. 2 første ledd skal følgende foretak innlemmes i virkeområdet for utvidet tilsyn på den måte og i den utstrekning som er definert i vedlegg I:

- a) en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter banktilknyttede tjenester i henhold til artikkel 1 nr. 5 og 23 i direktiv 2000/12/EF,
- b) et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,
- c) et investeringsforetak eller en finansinstitusjon i henhold til artikkel 2 nr. 7 i direktiv 93/6/EØF,
- d) blandede finansielle holdingselskaper.

4. Ved beregning av de ekstra kapitaldekningskravene for et finansielt konglomerat ved anvendelse av metode 1 (regnskapskonsolidering) nevnt i vedlegg I skal den ansvarlige kapitalen og solvenskravene for foretakene i konsernet beregnes ved anvendelse av de tilsvarende sektorreglene for konsoliderings form og omfang som er fastsatt særlig i artikkel 54 i direktiv 2000/12/EF og vedlegg I nr. 1 bokstav B) i direktiv 98/78/EF.

Ved anvendelse av metode 2 eller 3 (fradrag og sammenlegging, bokført verdi/fradrag av krav) nevnt i vedlegg I skal det ved beregningen tas hensyn til den forholdsmessige andelen som morforetaket eller foretaket med kapitalinteresse har i et annet foretak i konsernet. Med «forholdsmessig andel» menes den andelen av den tegnede kapitalen som et foretak direkte eller indirekte har.

5. Koordinatoren kan beslutte ikke å ta med et bestemt foretak i virkeområdet ved beregning av de ekstra kapitaldekningskravene i følgende tilfeller:

- a) dersom foretaket ligger i en tredjestat der det er rettslige hindringer for overføring av de nødvendige opplysninger, uten at det berører sektorreglene for vedkommende myndigheters plikt til å nekte tillatelse dersom de i praksis hindres i å føre tilsyn,
- b) dersom foretaket er av ubetydelig interesse sett i forhold til målene for et utvidet tilsyn med regulerte foretak i et finansielt konglomerat,
- c) dersom innlemmingen av foretaket ville være uhensiktsmessig eller villedende med hensyn til målene for et utvidet tilsyn.

Dersom flere foretak skal utelukkes i henhold til første ledd bokstav b), må de uansett innlemmes dersom de samlet sett ikke er av ubetydelig interesse.

I tilfellet nevnt i første ledd bokstav c) skal koordinatoren, unntatt i hastesaker, rådføre seg med de andre berørte vedkommende myndigheter før en beslutning treffes.

Dersom koordinatoren ikke innlemmer et regulert foretak i virkeområdet i et av tilfellene nevnt i første ledd bokstav b) og c), kan vedkommende myndigheter i medlemsstaten der foretaket ligger, anmode foretaket som står i spissen for det finansielle konglomeratet om opplysninger som kan gjøre det lettere å føre tilsyn med det regulerte foretaket.

Artikkel 7

Risikokonsentrasjon

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med risikokonsentrasjonen i de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2-4 i avsnitt 3 i dette kapittel, og i vedlegg II.

2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte foretak eller blandede finansielle holdingselskaper rapporterer regelmessig og minst én gang i året til koordinatoren om eventuelle betydelige risikokonsentrasjoner på konglomeratplan, i samsvar med reglene fastsatt i denne artikkel og i vedlegg II. De nødvendige opplysninger skal framlegges for koordinatoren av det regulerte foretaket i henhold til artikkel 1 som står i spissen for det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke har et regulert foretak i henhold til artikkel 1 i spissen, av det blandede finansielle holdingselskapet eller av det regulerte foretaket i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet.

Disse risikokonsentrasjonene skal være underlagt koordinatorens tilsyn i samsvar med avsnitt 3.

3. I påvente av senere samordning av Fellesskapets regelverk kan medlemsstatene fastsette kvantitative grenser eller tillate sine vedkommende myndigheter å fastsette kvantitative grenser, eller treffe andre tilsynstiltak for å nå målene for utvidet tilsyn, med hensyn til enhver risikokonsentrasjon på konglomeratplan.

4. Dersom et finansielt konglomerat ledes av et blandet finansielt holdingselskap, skal eventuelle sektorregler for risikokonsentrasjon i den største finanssektoren i det finansielle konglomeratet anvendes på hele denne sektoren, herunder det blandede finansielle holdingselskapet.

Artikkel 8

Transaksjoner innenfor konsernet

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med transaksjoner innenfor konsernet foretatt av regulerte foretak i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2-4 i avsnitt 3 i dette kapittel, og i vedlegg II.

2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte foretak eller blandede finansielle holdingselskaper rapporterer regelmessig og minst én gang i året til koordinatoren om alle betydelige transaksjoner innenfor konsernet foretatt av regulerte foretak i et finansielt konglomerat, i samsvar med reglene fastsatt i denne artikkel og i vedlegg II. I den grad det ikke er fastsatt noen definisjon av tersklene nevnt i første ledd siste punktum i vedlegg II, skal en transaksjon innenfor konsernet anses som betydelig dersom beløpet overstiger 5 % av det samlede beløpet for kapitaldekningskravene på konglomeratplan.

De nødvendige opplysninger skal framlegges for koordinatoren av det regulerte foretaket i henhold til artikkel 1 som står i spissen for det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke har et regulert foretak i henhold til artikkel 1 i spissen, av det blandede finansielle holdingselskapet eller av det regulerte foretaket i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet.

Disse transaksjonene innenfor konsernet skal være underlagt koordinatorens tilsyn.

3. I påvente av senere samordning av Fellesskapets regelverk kan medlemsstatene fastsette kvantitative grenser og kvalitative krav eller tillate sine vedkommende myndigheter å fastsette kvantitative grenser og kvalitative krav, eller treffe andre tilsynstiltak for å nå målene for utvidet tilsyn, med hensyn til transaksjoner innenfor konsernet mellom regulerte foretak i et finansielt konglomerat.

4. Dersom et finansielt konglomerat har et blandet finansielt holdingselskap i spissen, skal sektorreglene for transaksjoner innenfor konsernet i den største finanssektoren i det finansielle konglomeratet anvendes på hele denne sektoren, herunder det blandede finansielle holdingselskapet.

Artikkel 9

Internkontrollordninger og risikohåndteringsprosedyrer

1. Medlemsstatene skal kreve at regulerte foretak på konglomeratplan innfører hensiktsmessige risikohåndteringsprosedyrer og internkontrollordninger, herunder god administrasjons- og regnskapspraksis.

2. Risikohåndteringsprosedyrer skal omfatte:

- a) forsvarlig forvaltning og ledelse der egnede styrende organer på konglomeratplan skal godkjenne og regelmessig gjennomgå strategier og politikk med hensyn til alle risikoer de tar,
- b) egnet kapitaldekningsstrategi for å kunne forutse virkningen av deres forretningsstrategi på risikoprofilen og kapitalkravene som fastsatt i samsvar med artikkel 6 og vedlegg I,
- c) egnede framgangsmåter for å sikre at risikoovervåkingsordningene er godt integrert i organisasjonen og at alle tiltak er truffet for å sikre at ordningene som innføres i alle foretakene som omfattes av utvidet tilsyn, er forenlige, slik at risikoene kan måles, overvåkes og kontrolleres på konglomeratplan.

3. Internkontrollordningene skal omfatte:

- a) egnede kapitaldekningsordninger for å identifisere og måle alle vesentlige risikoer og fastsette et nivå for den ansvarlige kapitalen tilpasset risikoene,
- b) god rapporterings- og regnskapspraksis for å identifisere, måle, overvåke og kontrollere transaksjonene innenfor konsernet samt risikokonsentrasjonen.

4. Medlemsstatene skal sikre at det i alle foretak som omfattes av et utvidet tilsyn i henhold til artikkel 5, finnes egnede internkontrollordninger for å framskaffe data og opplysninger som er relevante for det utvidede tilsynet.

5. Framgangsmåtene og ordningene nevnt i nr. 1-4 skal være underlagt koordinatorens tilsyn.

AVSNITT 3

TILTAK FOR Å LETTE UTVIDET TILSYN

Artikkel 10

Vedkommende myndighet med ansvar for å føre utvidet tilsyn (koordinatoren)

1. For å sikre forsvarlig utvidet tilsyn med de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat, skal en enkelt koordinator med ansvar for samordning og føring av utvidet tilsyn utpekes blant vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstater, herunder i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskapet har sitt hovedkontor.

2. Utpekingen skal bygge på følgende kriterier:

- a) Dersom et finansielt konglomerat har et regulert foretak i spissen, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet som har gitt tillatelse til det regulerte foretaket i henhold til de relevante sektorreglene.
- b) Dersom et finansielt konglomerat ikke har et regulert foretak i spissen, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet, som utpekes etter følgende prinsipper:
  - i) Dersom morforetaket for et regulert foretak er et blandet finansielt holdingselskap, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet som har gitt tillatelse til det regulerte foretaket i henhold til de relevante sektorreglene.
  - ii) Dersom mer enn ett regulert foretak med hovedkontor i Fellesskapet har som morforetak det samme blandede finansielle holdingselskapet, og ett av disse foretakene har fått tillatelse i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskapet har sitt hovedkontor, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet for det regulerte foretaket som har fått tillatelse i denne medlemsstaten.

Dersom mer enn ett regulert foretak som utøver virksomhet i forskjellige finanssektorer har fått tillatelse i medlemsstaten der det blandede finansielle holdingselskapet har sitt hovedkontor, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet for det regulerte foretaket som utøver virksomhet i den største finanssektoren.

Dersom det finansielle konglomeratet har mer enn ett blandet finansielt holdingselskap i spissen med hovedkontor i forskjellige medlemsstater, og det er et

regulert foretak i hver av disse statene, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet for det regulerte foretaket som har den høyeste balansesummen, dersom disse foretakene er i samme finanssektor, eller av vedkommende myndighet for det regulerte foretaket i den største finanssektoren.

iii) Dersom mer enn ett regulert foretak med hovedkontor i Fellesskapet har som morforetak det samme blandede finansielle holdingselskapet, og ingen av disse foretakene har fått tillatelse i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskapet har sitt hovedkontor, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet som gav tillatelse til det regulerte foretaket med den høyeste balansesummen i den største finanssektoren,

iv) Dersom det finansielle konglomeratet er et konsern uten et morforetak i spissen, og i alle andre tilfeller, skal oppgaven som koordinator utføres av vedkommende myndighet som gav tillatelse til det regulerte foretaket med den høyeste balansesummen i den største finanssektoren.

3. I særlige tilfeller kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale tillate unntak fra kriteriene nevnt i nr. 2 dersom det vil være u hensiktsmessig å anvende dem, idet det tas hensyn til konglomeratets struktur og den relative betydning av dets virksomhet i ulike stater, og utpeke en annen vedkommende myndighet som koordinator. I slike tilfeller skal vedkommende myndigheter, før de treffer sin beslutning, gi konglomeratet mulighet til å uttale seg om beslutningen.

Artikkel 11

Opgaven som koordinator

1. De oppgaver koordinatoren skal utføre med hensyn til utvidet tilsyn skal omfatte:

- a) samordning av innsamlingen og spredningen av relevante eller vesentlige opplysninger under normale forhold og i nødssituasjoner, herunder spredning av opplysninger som er av betydning for en vedkommende myndighets tilsynsoppgave i henhold til sektorreglene,
- b) tilsyn med og vurdering av et finansielt konglomerats finansielle stilling,
- c) vurdering av overholdelsen av reglene for kapitaldekning, risikokonsentrasjon og transaksjoner innenfor konsernet som fastsatt i artikkel 6, 7 og 8,
- d) vurdering av det finansielle konglomeratets struktur, organisasjon og internkontrollordning som fastsatt i artikkel 9,

e) planlegging og samordning av tilsynsvirksomhet under normale forhold og i nødssituasjoner, i samarbeid med de berørte vedkommende myndigheter,

f) andre oppgaver, tiltak og beslutninger som er tildelt koordinatoren ved dette direktiv, eller som følger av anvendelsen av dette direktiv.

For å lette det utvidede tilsynet og gi det et bredt rettslig grunnlag, skal koordinatoren og de andre berørte vedkommende myndigheter, og ved behov andre vedkommende myndigheter, innføre samordningstiltak. Samordningstiltakene kan pålegge koordinatoren ytterligere oppgaver og kan angi framgangsmåtene for de berørte vedkommende myndigheters beslutningsprosess som nevnt i artikkel 3 og 4, artikkel 5 nr. 4, artikkel 6, artikkel 12 nr. 2, artikkel 16 og 18, og for samarbeid med andre vedkommende myndigheter.

2. Koordinatoren bør, når han eller hun har behov for opplysninger som allerede er gitt til en annen vedkommende myndighet i samsvar med sektorreglene, kontakte denne myndighet når det er mulig for å hindre dobbelrapportering til de ulike myndigheter som deltar i tilsynet.

3. Uten at det berører muligheten til å delegerer særlige tilsynsfullmakter og særlig tilsynsansvar som fastsatt i Fellesskapets regelverk, skal tilstedeværelsen av en koordinator som er pålagt særlige oppgaver knyttet til utvidet tilsyn med regulerte foretak i et finansielt konglomerat ikke påvirke vedkommede myndigheters oppgaver og ansvar som fastsatt i sektorreglene.

Artikkel 12

Samarbeid og utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med regulerte foretak i et finansielt konglomerat, og vedkommende myndighet som er utpekt som koordinator for dette finansielle konglomeratet, skal samarbeide nært med hverandre. Med forbehold for deres respektive ansvar som definert i sektorreglene, skal disse myndighetene, uansett om de er etablert i den samme medlemsstat eller ikke, utveksle alle opplysninger som er vesentlige eller relevante for utførelsen av de andre myndigheters tilsynsoppgaver i henhold til sektorreglene og dette direktiv. I denne forbindelse skal vedkommende myndigheter og koordinatoren på anmodning oversende alle relevante opplysninger og på eget initiativ oversende alle vesentlige opplysninger.

Dette samarbeidet skal minst omfatte innsamling og utveksling av opplysninger om følgende punkter:

- a) identifisering av konsernstrukturen til alle større foretak som tilhører det finansielle konglomeratet, og av vedkommende myndigheter for de regulerte foretakene i konsernet,
- b) det finansielle konglomeratets strategier,
- c) det finansielle konglomeratets finansielle stilling, særlig med hensyn til kapitaldekning, transaksjoner innenfor konsernet, risikokonsentrasjon og lønnsomhet,
- d) det finansielle konglomeratets største aksjeeiere og ledelse,
- e) organisasjon, risikohåndtering og internkontrollordninger på konglomeratplan,
- f) framgangsmåter for innsamling av opplysninger fra foretakene i et finansielt konglomerat samt kontroll av disse opplysningene,
- g) negativ utvikling i regulerte foretak eller i andre foretak i det finansielle konglomeratet som kan få alvorlig innvirkning på de regulerte foretakene,
- h) viktige sanksjoner og ekstraordinære tiltak som vedkommende myndigheter treffer i samsvar med sektorreglene eller dette direktiv.

Vedkommende myndigheter kan i samsvar med sektorreglens bestemmelser også utveksle opplysninger om regulerte foretak i et finansielt konglomerat med følgende myndigheter, dersom det er nødvendig for utførelsen av deres respektive oppgaver: sentralbanker, Det europeiske system av sentralbanker og Den europeiske sentralbank.

2. Uten at det berører deres respektive ansvar som definert i sektorreglene, skal de berørte vedkommende myndigheter for de treffer sin beslutning, dersom beslutningen er av betydning for andre vedkommende myndigheters tilsynsoppgaver, rådføre seg med hverandre om følgende punkter:

- a) endringer i aksjeeier-, organisasjons- eller ledelsesstrukturen i regulerte foretak i et finansielt konglomerat, som krever vedkommende myndigheters godkjenning eller tillatelse,
- b) viktige sanksjoner og ekstraordinære tiltak truffet av vedkommende myndigheter.

En vedkommende myndighet kan beslutte ikke å rådføre seg i hastesaker eller når slikt samråd kan gjøre beslutningene mindre effektive. I så fall skal vedkommende myndighet umiddelbart underrette de andre vedkommende myndigheter.

3. Når vedkommende myndigheter i den medlemsstat der et morforetak har sitt hovedkontor ikke selv fører utvidet

tilsyn i henhold til artikkel 10, kan koordinatoren oppfordre dem til å be morforetaket om alle opplysninger som kan være relevante for utførelsen av samordningsoppgavene som fastsatt i artikkel 11, og om at de oversender disse opplysningene til koordinatoren.

Dersom opplysningene nevnt i artikkel 14 nr. 2 allerede er gitt til en vedkommende myndighet i samsvar med sektorreglene, kan vedkommende myndigheter som har ansvar for å føre utvidet tilsyn, henvende seg til førstnevnte myndighet for å få opplysningene.

4. Medlemsstatene skal godkjenne utveksling av opplysninger mellom sine vedkommende myndigheter og mellom sine vedkommende myndigheter og andre myndigheter, som nevnt i nr. 1, 2 og 3. Det at vedkommende myndigheter samler inn eller har opplysninger om et foretak i et finansielt konglomerat som ikke er et regulert foretak, skal på ingen måte innebære at de skal føre individuelt tilsyn med disse foretakene.

Opplysninger mottatt i forbindelse med utvidet tilsyn, og særlig utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og mellom vedkommende myndigheter og andre myndigheter i henhold til dette direktiv, skal være underlagt sektorreglens bestemmelser om taushetsplikt og formidling av fortrolige opplysninger.

Artikkel 13

Ledelsesorgan for blandede finansielle holdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et blandet finansielt holdingselskap, har den nødvendige gode vandel og tilstrekkelig erfaring for å utøve disse funksjonene.

Artikkel 14

Tilgang til opplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at det innenfor deres jurisdiksjon ikke er rettslige hindringer for at de fysiske og juridiske personer, enten de er regulerte foretak eller ikke, som omfattes av utvidet tilsyn, innbyrdes utveksler opplysninger som kan være relevante for et utvidet tilsyn.

2. Medlemsstatene skal sikre at deres vedkommende myndigheter som har ansvar for å føre utvidet tilsyn, ved direkte eller indirekte henvendelse til foretakene i et finansielt konglomerat, enten de er regulerte eller ikke, får tilgang til alle opplysninger som kan være relevante for et utvidet tilsyn.

*Artikkel 15***Kontroll**

Dersom vedkommende myndigheter ved anvendelsen av dette direktiv i særlige tilfeller ønsker å kontrollere opplysninger om et regulert eller uregulert foretak som er en del av et finansielt konglomerat, og som ligger i en annen medlemsstat, skal de anmode vedkommende myndigheter i den andre medlemsstaten om å foreta kontrollen.

De myndigheter som mottar anmodningen, skal etterkomme den innenfor rammen av sin myndighet, enten ved at de selv foretar kontrollen, ved at de tillater at en revisor eller sakkyndig foretar den, eller ved at de myndigheter som har anmodet om kontrollen, selv foretar den.

Vedkommende myndighet som anmodet om kontrollen, kan etter eget ønske delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.

*Artikkel 16***Tvangstiltak**

Dersom de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat ikke oppfyller kravene nevnt i artikkel 6-9, eller dersom kravene oppfylles, men solvensen likevel kan være truet, eller dersom transaksjonene innenfor konsernet eller risikokonsentrasjonene truer de regulerte foretakenes finansielle stilling, skal de nødvendige tiltak treffes for å bringe forholdet i orden snarest mulig

- av koordinatoren når det gjelder blandede finansielle holdingselskaper,
- av vedkommende myndigheter når det gjelder regulerte foretak; for dette formål skal koordinatoren underrette disse vedkommende myndigheter om sine resultater.

Med forbehold for artikkel 17 nr. 2 kan medlemsstatene vedta hvilke tiltak som kan treffes av deres vedkommende myndigheter med hensyn til blandede finansielle holdingselskaper.

De berørte vedkommende myndigheter, herunder koordinatoren, skal ved behov samordne tilsynstiltakene.

*Artikkel 17***Ytterligere fullmakter til vedkommende myndigheter**

1. I påvente av videre harmonisering av sektorreglene skal medlemsstatene fastsette at deres vedkommende myndigheter skal ha fullmakt til å treffe alle tilsynstiltak som anses som nødvendige for å hindre eller motvirke at sektorreglene omgås av regulerte foretak i et finansielt konglomerat.

2. Med forbehold for sine strafferettsbestemmelser skal medlemsstatene sørge for at det kan iverksettes sanksjoner eller tiltak mot blandede finansielle holdingselskaper eller mot deres ansvarlige ledere for overtredelse av lover og forskrifter vedtatt i henhold til dette direktiv, for å bringe til opphør fastslåtte overtredelser eller årsakene til dem. I visse tilfeller kan disse tiltakene innebære at rettsmyndighetene trekkes inn. Vedkommende myndigheter skal inngå et nært samarbeid for å sikre at de nevnte sanksjonene eller tiltakene får de ønskede virkningene.

AVSNITT 4

TREDJESTATER*Artikkel 18***Morforetak utenfor Fellesskapet**

1. Med forbehold for sektorreglene skal vedkommende myndigheter i tilfellet nevnt i artikkel 5 nr. 3 kontrollere om regulerte foretak som har et morforetak med hovedkontor utenfor Fellesskapet, er underlagt tilsyn av en tredjestats vedkommende myndighet som tilsvarende det tilsyn som er fastsatt i dette direktivs bestemmelser om utvidet tilsyn med regulerte foretak nevnt i artikkel 5 nr. 2. Kontrollen skal foretas av den vedkommende myndighet som ville vært koordinator dersom kriteriene fastsatt i artikkel 10 nr. 2 skulle anvendes, på anmodning fra morforetaket eller fra en av de regulerte foretakene som har fått tillatelse i Fellesskapet, eller på eget initiativ. Denne vedkommende myndighet skal rådføre seg med de andre berørte vedkommende myndigheter, og skal ta hensyn til alle gjeldende retningslinjer som er utarbeidet av Komiteen for finansielle konglomerater i samsvar med artikkel 21 nr. 5. For dette formål skal vedkommende myndighet rådspørre komiteen før den treffer sin beslutning.

2. I mangel av et tilsvarende tilsyn som nevnt i nr. 1 skal medlemsstatene på disse regulerte foretakene tilsvarende anvende bestemmelsene om utvidet tilsyn med regulerte foretak nevnt i artikkel 5 nr. 2. Alternativt kan vedkommende myndigheter anvende en av metodene omhandlet i nr. 3.

3. Medlemsstatene skal tillate at deres vedkommende myndigheter anvender andre metoder som sikrer et egnet utvidet tilsyn med de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat. Disse metodene må godkjennes av koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter. Vedkommende myndigheter kan særlig kreve at det opprettes et blandet finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og anvende dette direktiv på de regulerte foretakene i det finansielle konglomeratet som har dette holdingselskapet i spissen. Metodene må føre til at målene for det utvidede tilsynet som definert i dette direktiv nås, og må meddeles de andre vedkommende myndigheter og Kommisjonen.

*Artikkel 19***Samarbeid med tredjestaters vedkommende myndigheter**

1. Artikkel 25 nr. 1 og 2 i direktiv 2000/12/EF og artikkel 10 bokstav a) i direktiv 98/78/EF får tilsvarende anvendelse på forhandling om avtaler med én eller flere tredjestater om metodene for å føre utvidet tilsyn med regulerte foretak i et finansielt konglomerat.
2. Kommisjonen, Den rådgivende komité for bankspørsmål, Forsikringskomiteen og Komiteen for finansielle konglomerater skal gjennomgå resultatet av forhandlingene nevnt i nr. 1 og den situasjonen som følger av det.

KAPITTEL III

**KOMMISSJONENS MYNDIGHET OG
KOMITÉFRAMGANGSMÅTE***Artikkel 20***Kommisjonens myndighet**

1. Kommisjonen skal etter framgangsmåten nevnt i artikkel 21 nr. 2 vedta tekniske tilpasninger til dette direktiv på følgende områder:
  - a) en mer presis formulering av definisjonene i artikkel 2 for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene ved anvendelse av dette direktiv,
  - b) en mer presis formulering av definisjonene i artikkel 2 for å sikre ensartet anvendelse av dette direktiv i Fellesskapet,
  - c) tilpasning av terminologi og utforming av definisjoner i direktivet i samsvar med framtidige fellesskapsrettsakter om regulerte foretak og beslektede spørsmål,
  - d) en mer presis definisjon av beregningsmetodene fastsatt i vedlegg I for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene og tilsynsmetodene,
  - e) samordning av bestemmelsene vedtatt i henhold til artikkel 7 og 8 og vedlegg II med sikte på å oppmuntre til enhetlig anvendelse i Fellesskapet.
2. Kommisjonen skal underrette offentligheten om eventuelle forslag framlagt i samsvar med denne artikkel og skal rådspørre berørte parter før den framlegger utkast til tiltak for Komiteen for finansielle konglomerater omtalt i artikkel 21.

*Artikkel 21***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av en Komité for finansielle konglomerater, heretter kalt «komiteen».
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.
4. Med forbehold for de gjennomføringstiltak som allerede er vedtatt, skal anvendelsen av dette direktivs bestemmelser om vedtakelse av tekniske regler og beslutninger etter framgangsmåten i nr. 2, opphøre fire år etter at dette direktiv er trådt i kraft. Etter forslag fra Kommisjonen kan Europaparlamentet og Rådet fornye de berørte bestemmelser etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, og for dette formål skal de gjennomgå dem før utløpet av tidsrommet nevnt ovenfor. Komiteen kan gi alminnelige retningslinjer om sannsynligheten for at de ordningene for utvidet tilsyn som anvendes av vedkommende myndigheter i tredjestater vil bidra til å nå målene for utvidet tilsyn som definert i dette direktiv, når det gjelder de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat som har et foretak i spissen med hovedkontor utenfor Fellesskapet. Komiteen skal fortløpende gjennomgå slike retningslinjer og ta hensyn til eventuelle endringer av det utvidede tilsynet som føres av slike vedkommende myndigheter.
6. Medlemsstatene skal holde Komiteen underrettet om hvilke prinsipper de anvender for tilsyn med transaksjoner innenfor konsernet samt risikokonsentrasjon.

KAPITTEL IV

ENDRING AV GJELDENE DIREKTIVER*Artikkel 22***Endring av direktiv 73/239/EØF**

I direktiv 73/239/EØF gjøres følgende endringer:

1. Ny artikkel 12a skal lyde:

«Artikkel 12a

1. Vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- b) et datterforetak av datterforetaket til et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat.

2. Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- b) et datterforetak av morforetaket til en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

3. De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådføre seg med hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av et annet foretak i samme konsern. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere om vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

2. I artikkel 16 nr. 2 skal følgende nye ledd lyde:

«Fra solvensmarginkapitalen skal også følgende poster fratrekkes:

- a) kapitalinteresser som forsikringsforetaket har i
  - forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i dette direktiv, artikkel 6 i første rådsdirektiv 79/267/

EØF av 5. mars 1979 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforikring(*) eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF(**),

- gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
- forsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,
- kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 1 og 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF(***),
- investeringsforetak og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF(****) og artikkel 2 nr. 4 og 7 i direktiv 93/6/EØF(*****),

b) hver av følgende poster som forsikringsforetaket har i foretak som definert i bokstav a) som det har en kapitalinteresse i:

- instrumenter nevnt i nr. 3,
- instrumenter nevnt i artikkel 18 nr. 3 i direktiv 79/267/EØF,
- etterstilte fordringer og instrumenter nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 i direktiv 2000/12/EF.

Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, et annet investeringsforetak, en annen finansinstitusjon, et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et annet forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å sanere og redde dette foretaket, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b).

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b) som forsikringsforetaket har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner, kan medlemsstatene tillate at forsikringsforetak tilsvarende anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*****). Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om at

ledelse og internkontroll for de foretakene som skal være omfattet av konsolideringen, er samordnet. Den valgte metoden skal anvendes konsekvent over tid.

Med hensyn til beregning av solvensmarginen som omhandlet i dette direktiv, kan medlemsstatene fastsette at forsikringsforetak som er underlagt utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 98/78/EF eller utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 2002/87/EF, kan unnlate å trekke fra postene nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b) som de har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak, finansinstitusjoner, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av det utvidede tilsynet.

Med hensyn til fradrag av kapitalinteresser nevnt i dette nummer, menes med kapitalinteresse en kapitalinteresse i henhold til artikkel 1 bokstav f) i direktiv 98/78/EF.

- (*) EFT L 63 av 13.3.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/12/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 11).
- (**) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.
- (***) EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).
- (****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).
- (*****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).
- (*****) EUT L 35 av 11.2.2003.»

Artikkel 23

Endring av direktiv 79/267/EØF

I direktiv 79/267/EØF gjøres følgende endringer:

1. Ny artikkel 12a skal lyde:

«Artikkel 12a

1. Vedkommende myndigheter i de andre berørte medlemsstater skal rådspørres før det gis tillatelse til et livsforsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- b) et datterforetak av morforetaket til et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller

c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat.

2. Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et livsforsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- b) et datterforetak av morforetaket til en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

3. De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådføre seg med hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av et annet foretak i samme konsern. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere om vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

2. I artikkel 18 nr. 2 skal følgende nye ledd lyde:

«Fra solvensmarginkapitalen skal også følgende poster fratrekkes:

- a) kapitalinteresser som forsikringsforetaket har i
- forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i dette direktiv, artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF(*) eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF(**),
  - gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
  - forsikringsholdingselskaper i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,

- kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 1 og 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF(**),
  - investeringsforetak og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF(****) og artikkel 2 nr. 4 og 7 i direktiv 93/6/EØF(*****),
- b) hver av følgende poster som forsikringsforetaket har i foretak som definert i bokstav a) som det har en kapitalinteresse i:
- instrumenter nevnt i nr. 3,
  - instrumenter nevnt i artikkel 16 nr. 3 i direktiv 73/239/EØF,
  - etterstilte fordringer og instrumenter nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 i direktiv 2000/12/EF.

Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, et annet investeringsforetak, en annen finansinstitusjon, et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et annet forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å sanere og redde dette foretaket, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b).

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i tredje ledd bokstav a) og b) som forsikringsforetaket har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner, kan medlemsstatene tillate at forsikringsforetakene tilsvarende anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*****). Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om at ledelse og internkontroll for de foretakene som skal være omfattet av konsolideringen, er samordnet. Den valgte metoden skal anvendes konsekvent over tid.

Medlemsstatene kan fastsette at forsikringsforetak som er underlagt utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 98/78/EF eller i samsvar med direktiv 2002/87/EF, ved beregning av solvensmarginen som omhandlet i dette direktiv kan unnlate å trekke fra postene nevnt i tredje ledd bokstav a) og b) som de har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak, finansinstitusjoner, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av det utvidede tilsynet.

Med hensyn til fradrag av kapitalinteresser nevnt i dette nummer, menes med kapitalinteresse en kapitalinteresse i henhold til artikkel 1 bokstav f) i direktiv 98/78/EF.

- (*) EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/13/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17).
- (**) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.
- (***) EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).
- (****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).
- (*****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 98/33/EF (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).
- (*****) EUT L 35 av 11.2.2003.»

Artikkel 24

Endring av direktiv 92/49/EØF

I direktiv 92/49/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 15 innsettes nytt nr. 1a:

«1a. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er et forsikringsforetak, en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller morforetaket til et slikt foretak, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer et slikt foretak, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens datterforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd omtalt i artikkel 12a i direktiv 73/239/EØF.»

2. Artikkel 16 nr. 5c skal lyde:

«5c. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre

- til sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av monetære myndigheter,
- eventuelt til andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalingssystemer,

opplysninger til bruk ved utførelsen av deres oppgaver, eller være til hinder for at slike myndigheter eller organer gir videre til vedkommende myndigheter de opplysninger de trenger for formålene nevnt i nr. 4. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i denne artikkel.»

*Artikkel 25***Endring av direktiv 92/96/EØF**

I direktiv 92/96/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 14 innsettes nytt nr. 1a:

«1a. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er et forsikringsforetak, en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller morforetaket til et slikt foretak, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer et slikt foretak, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens datterforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd omtalt i artikkel 12a i direktiv 79/267/EØF.»

2. Artikkel 15 nr. 5c skal lyde:

«5c. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre

- til sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av monetære myndigheter,
- eventuelt til andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalingssystemer,

opplysninger til bruk ved utførelsen av deres oppgaver, eller være til hinder for at slike myndigheter eller organer gir videre til vedkommende myndigheter de opplysninger de trenger for formålene nevnt i nr. 4. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i denne artikkel.»

*Artikkel 26***Endring av direktiv 93/6/EØF**

I artikkel 7 nr. 3 i direktiv 93/6/EØF skal første og annet strekpunkt lyde:

«← «finansielt holdingselskap», en finansinstitusjon med datterforetak som enten helt eller hovedsakelig er investeringsforetak eller andre finansinstitusjoner, hvorav minst ett er et investeringsforetak, og som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),

- «blandet selskap», et morforetak som ikke er et finansielt holdingselskap eller et investeringsforetak eller et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, som har minst ett investeringsforetak som datterforetak.»

(*) EUT L 35 av 11.2.2003.»

*Artikkel 27***Endring av direktiv 93/22/EØF**

I direktiv 93/22/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 6 skal følgende nye ledd lyde:

«Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- b) et datterforetak av morforetaket til en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådføre seg med hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av et annet foretak i samme konsern. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere om vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

2. Artikkel 9 nr. 2 skal lyde:

«2. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1 er et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller morforetaket til et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens datterforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd nevnt i artikkel 6.»

*Artikkel 28***Endringer av direktiv 98/78/EF**

I direktiv 98/78/EF gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 1 bokstav g), h), i) og j) skal lyde:

- «g) «deltakende foretak», et foretak som enten er et morforetak eller et annet foretak som har en kapitalinteresse, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
- h) «tilknyttet foretak», et foretak som enten er et datterforetak eller et annet foretak der en kapitalinteresse besittes, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
- i) «forsikringsholdingselskap», et morforetak som har som hovedvirksomhet å erverve og eie kapitalinteresser i datterforetak, der datterforetakene helt eller hovedsakelig er forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak eller forsikringsforetak i tredjestater, der minst ett av datterforetakene er et forsikringsforetak som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),
- j) «blandet forsikringsholdingselskap», et morforetak som ikke er et forsikringsforetak, et forsikringsforetak i en tredjestat, et gjenforsikringsforetak, et forsikringsholdingselskap eller et blandet finansielt holdingselskap, og som har minst ett forsikringsforetak blant sine datterforetak.

(*) EUT L 35 av 11.2.2003.»

2. I artikkel 6 nr. 3 skal nytt punktum lyde:

«Vedkommende myndighet som anmodet om kontrollen, kan etter eget ønske delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.»

3. I artikkel 8 nr. 2 erstattes første ledd med følgende:

«Medlemsstatene skal kreve at forsikringsforetak innfører hensiktsmessige risikohåndteringsprosedyrer og internkontrollordninger, herunder god rapporterings- og regnskapspraksis, for på egnet måte å identifisere, måle,

overvåke og kontrollere transaksjoner i henhold til nr. 1. Medlemsstatene skal også kreve at forsikringsforetak minst én gang i året rapporterer til vedkommende myndigheter om betydelige transaksjoner. Disse prosedyrene og ordningene skal kontrolleres av vedkommende myndigheter.»

4. Følgende artikler innsettes:

*«Artikkel 10a***Samarbeid med tredjestaters vedkommende myndigheter**

1. Kommisjonen kan enten på anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ framlegge forslag for Rådet om å innlede forhandlinger med én eller flere tredjestater om avtaler om nærmere vilkår for å føre utvidet tilsyn med

- a) forsikringsforetak som har som deltakende foretak foretak i henhold til artikkel 2 med hovedkontor i en tredjestat, og
- b) forsikringsforetak i tredjestater som har som deltakende foretak foretak i henhold til artikkel 2 med hovedkontor i Fellesskapet.

2. Avtalene nevnt i nr. 1 skal særlig sikre

- a) at vedkommende myndigheter i medlemsstatene kan innhente de opplysninger som er nødvendige for det utvidede tilsynet med forsikringsforetak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og som har datterforetak eller kapitalinteresser i foretak utenfor Fellesskapet, og
- b) at vedkommende myndigheter i tredjestater kan innhente de opplysninger som er nødvendige for det utvidede tilsynet med forsikringsforetak som har sitt hovedkontor på deres territorium, og som har datterforetak eller kapitalinteresser i foretak i én eller flere medlemsstater.

3. Kommisjonen og Forsikringskomiteen skal gjennomgå resultatet av forhandlingene nevnt i nr. 1 og den situasjonen som følger av det.

*Artikkel 10b***Ledelsesorgan for forsikringsholdingselskaper**

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et forsikringsholdingselskap,

har den nødvendige gode vandel og tilstrekkelig erfaring for å utøve disse funksjonene.»

5. I vedlegg I nr. 1 bokstav B skal nytt ledd lyde:

«Når det ikke finnes kapitalbindinger mellom noen av foretakene i et forsikringskonsern, skal vedkommende myndighet fastsette hvilken forholdsmessige andel det skal tas hensyn til.»

6. I vedlegg I nr. 2 skal nytt nr. 2.4a lyde:

«2.4a Berørte kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner

Ved beregning av justert solvens for et forsikringsforetak som er et deltakende foretak i en kredittinstitusjon, et investeringsforetak eller en finansinstitusjon, skal reglene fastsatt i artikkel 16 nr. 1 i direktiv 73/239/EØF og i artikkel 18 i direktiv 79/267/EØF om fradrag av slike kapitalinteresser anvendes tilsvarende, samt bestemmelsene om medlemsstatenes mulighet til, under visse omstendigheter, å tillate alternative metoder og å tillate at slike kapitalinteresser ikke fratrekkes.»

Artikkel 29

Endring av direktiv 2000/12/EF

I direktiv 2000/12/EF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 1 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 9 skal lyde:

«9. «kapitalinteresse i forbindelse med tilsyn på konsolidert grunnlag og i forbindelse med artikkel 34 nr. 2 punkt 15 og 16», kapitalinteresse i henhold til artikkel 17 første punktum i direktiv 78/660/EØF, eller det å ha, direkte eller indirekte, 20 % eller mer av stemmene eller kapitalen i et foretak,»

b) Nr. 21 og 22 skal lyde:

«21. «finansielt holdingselskap», en finansinstitusjon med datterforetak som enten helt eller hovedsakelig er kreditt- eller finansinstitusjoner, og der minst ett datterforetak er en kredittinstitusjon, og som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),

22. «blandet selskap», et morforetak som ikke er et finansielt holdingselskap eller en kredittinstitusjon eller et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, og som blant sine datterforetak har minst én kredittinstitusjon,»

(*) EUT L 35 av 11.2.2003.»

2. I artikkel 12 skal følgende nye ledd lyde:

«Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med forsikringsforetak eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til en kredittinstitusjon som er

a) et datterforetak av et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller

b) et datterforetak av morforetaket til et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller

c) kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådføre seg med hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av et annet foretak i samme konsern. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere om vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

3. Artikkel 16 nr. 2 skal lyde:

«2. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller morforetaket til en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en kredittinstitusjon, et investeringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, og dersom institusjonen der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens datterforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd nevnt i artikkel 12.»

4. I artikkel 34 nr. 2 gjøres følgende endringer:

a) I første ledd erstattes punkt 12 og 13 med følgende:

«12. eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner på mer enn 10 % av deres kapital,

13. etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 som en kredittinstitusjon eier i kreditt- og finansinstitusjoner der den har eierandeler som utgjør mer enn 10 % av kapitalen i hvert tilfelle,

14. eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner med inntil 10 % av deres kapital, samt etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 som en kredittinstitusjon eier i andre kreditt- og finansinstitusjoner enn dem som er nevnt i punkt 12 og 13, for den del av de samlede eierinteresser, etterstilte fordringer og instrumenter som utgjør mer enn 10 % av denne kredittinstitusjonens ansvarlige kapital beregnet før fradrag av postene nevnt i dette ledd punkt 12-16,

15. kapitalinteresser i henhold til artikkel 1 nr. 9 som en kredittinstitusjon har i

– forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF(*),

– gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,

– forsikringsholdingselskaper i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,

16. hver av følgende poster som kredittinstitusjonen har med hensyn til foretakene definert i punkt 15 som det har en kapitalinteresse i:

– instrumenter nevnt i artikkel 16 nr. 3 i direktiv 73/239/EØF,

– instrumenter nevnt i artikkel 18 nr. 3 i direktiv 79/267/EØF.

(*) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.»

b) Annet ledd skal lyde:

«Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, en annen finansinstitusjon, et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et annet forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å sanere og redde dette foretaket, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i punkt 12-16.

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i punkt 15 og 16, kan medlemsstatene tillate at deres kredittinstitusjoner tilsvarende anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til direktiv 2002/87/EF. Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om at ledelse og internkontroll for de foretakene som skal være omfattet av konsolideringen, er samordnet. Den valgte metoden skal anvendes konsekvent over tid.

Medlemsstatene kan fastsette at kredittinstitusjoner som er underlagt tilsyn på konsolidert grunnlag i samsvar med kapittel 3, eller utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 2002/87/EF, ved beregning av ansvarlig kapital på individuelt grunnlag kan unnlate å trekke fra postene nevnt i punkt 12-16 som de har i kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av konsolidert eller utvidet tilsyn.

Denne bestemmelsen får anvendelse på alle tilsynsregler som er harmonisert ved fellesskapsrettsakter.»

5. Artikkel 51 nr. 3 skal lyde:

«3. Medlemsstatene kan unnlate å anvende begrensningene fastsatt i nr. 1 og 2 på eierandeler i forsikringselskaper i henhold til direktiv 73/239/EØF og direktiv 79/267/EØF, eller i gjenforsikringsforetak i henhold til direktiv 98/78/EF.»

6. I artikkel 52 nr. 2 skal siste punktum lyde:

«Med forbehold for artikkel 54 bokstav a) skal konsolideringen av det finansielle holdingselskapets finansielle stilling på ingen måte innebære at vedkommende myndigheter har plikt til å utøve en tilsynsfunksjon med hensyn til det finansielle holdingselskapet på individuelt grunnlag.»

7. I artikkel 54 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 skal nytt ledd lyde:

«I tilfeller der foretak har en tilknytning til hverandre i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF, skal vedkommende myndigheter fastsette hvordan konsolidering skal foretas.»

b) I nr. 4 første ledd utgår tredje strekpunkt.

8. Ny artikkel 54a skal lyde:

«*Artikkel 54a*

Ledelsesorgan for finansielle holdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et finansielt holdingselskap, har den nødvendige gode vandel og erfaring for å utøve disse funksjonene.»

9. Ny artikkel 55a skal lyde:

«*Artikkel 55a*

Transaksjoner innenfor konsernet med blandede selskaper

Med forbehold for bestemmelsene i avdeling V kapittel 2 avsnitt 3 i dette direktiv skal medlemsstatene fastsette at når morforetaket til én eller flere kredittinstitusjoner er et blandet selskap, skal vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med disse kredittinstitusjonene føre overordnet tilsyn med transaksjoner mellom kredittinstitusjonen og det blandede selskapet og dets datterforetak.

Vedkommende myndigheter skal kreve at kredittinstitusjoner innfører hensiktsmessige risikohåndteringsprosedyrer og internkontrollordninger, herunder god rapporterings- og regnskapspraksis, for på egnet måte å identifisere, måle, overvåke og kontrollere transaksjoner mellom kredittinstitusjonen og det blandede selskapet som er morforetaket samt dets datterforetak. Vedkommende myndigheter skal kreve at kredittinstitusjonen rapporterer om eventuelle betydelige transaksjoner med disse foretakene, unntatt transaksjonen nevnt i artikkel 48. Disse framgangsmåtene og betydelige transaksjonene skal være underlagt vedkommende myndigheters kontroll.

Når disse transaksjonene innenfor konsernet utgjør en trussel mot en kredittinstitusjons finansielle stilling, skal vedkommende myndighet som har ansvar for tilsynet med institusjonen, treffe egnede tiltak.»

10. I artikkel 56 nr. 7 skal nytt punktum lyde:

Vedkommende myndighet som har anmodet om kontrollen, kan etter eget ønske delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.»

11. Ny artikkel 56a skal lyde:

«*Artikkel 56a*

Morforetak i tredjestater

Når en kredittinstitusjon som har et datterforetak som er en kredittinstitusjon eller et finansielt holdingselskap med hovedkontor utenfor Fellesskapet, ikke er underlagt konsolidert tilsyn i henhold til artikkel 52, skal vedkommende myndigheter kontrollere om kredittinstitusjonen er underlagt konsolidert tilsyn av en tredjestats vedkommende myndighet som tilsvarende den som styres av prinsippene fastsatt i artikkel 52. Kontrollen skal foretas av den vedkommende myndighet som ville hatt ansvar for konsolidert tilsyn dersom fjerde ledd skulle anvendes, på anmodning fra morforetaket eller fra et av de regulerte foretakene som har fått tillatelse i Fellesskapet, eller på eget initiativ. Denne vedkommende myndighet skal rådføre seg med de andre berørte vedkommende myndigheter.

Den rådgivende komité for bankspørsmål kan gi alminnelige retningslinjer om sannsynligheten for at de ordningene for konsolidert tilsyn som anvendes av vedkommende myndigheter i tredjestater vil nå målene for konsolidert tilsyn som definert i dette kapittel, i forbindelse med kredittinstitusjoner med et morforetak som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet. Komiteen skal fortløpende gjennomgå slike retningslinjer og ta hensyn til eventuelle endringer av ordningene for konsolidert tilsyn som anvendes av slike vedkommende myndigheter.

Vedkommende myndighet som foretar kontrollen omtalt i annet ledd, skal ta hensyn til slike retningslinjer. For dette formål skal vedkommende myndighet rådspørre komiteen før den treffer en beslutning.

I mangel av et slikt tilsvarende tilsyn skal medlemsstatene anvende bestemmelsene i artikkel 52 tilsvarende på kredittinstitusjonen.

Alternativt skal medlemsstatene tillate at deres vedkommende myndigheter anvender andre egnede tilsynsmetoder som bidrar til å nå målene for tilsyn med kredittinstitusjoner på konsolidert grunnlag. Disse metodene må godkjennes av vedkommende myndighet som ville hatt ansvar for konsolidert tilsyn, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter. Vedkommende myndigheter kan særlig kreve at det opprettes et finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og anvende bestemmelsene om konsolidert tilsyn på

dette finansielle holdingselskapets konsoliderte stilling. Metodene må bidra til at målene for det konsoliderte tilsynet som definert i dette kapittel nås, og må meddeles de andre berørte vedkommende myndigheter og Kommisjonen.»

KAPITTEL V

KAPITALFORVALTNINGSSLESKAPER

Artikkel 30

Kapitalforvaltningsselskaper

I påvente av en ytterligere samordning av sektorreglene skal medlemsstatene sikre at kapitalforvaltningsselskaper omfattes av

- a) virkeområdet for konsolidert tilsyn med kredittinstitusjoner og investeringsforetak, og/eller av virkeområdet for utvidet tilsyn med forsikringsforetak i et forsikringskonsern, og
- b) dersom konsernet er et finansielt konglomerat, av virkeområdet for utvidet tilsyn i henhold til dette direktiv.

Med sikte på anvendelsen av første ledd skal medlemsstatene fastsette, eller gi sine vedkommende myndigheter fullmakt til å fastsette, hvilke sektorregler (banksektor, forsikringssektor eller sektor for investeringstjenester) kapitalforvaltningsselskaper skal omfattes av i forbindelse med det konsoliderte og/eller utvidede tilsynet som er nevnt i første ledd bokstav a). I denne sammenheng skal de relevante sektorreglene som fastsetter i hvilken form og i hvilket omfang finansinstitusjoner (dersom kapitalforvaltningsselskaper omfattes av konsolidert tilsyn med kredittinstitusjoner og investeringsforetak) og gjenforsikringsforetak (dersom kapitalforvaltningsselskaper omfattes av utvidet tilsyn med forsikringsforetak) skal omfattes, anvendes tilsvarende på kapitalforvaltningsselskaper. I forbindelse med det utvidede tilsynet nevnt i første ledd bokstav b) skal kapitalforvaltningsselskapet behandles som del av den sektor det omfattes av i henhold til første ledd bokstav a).

Når et kapitalforvaltningsselskap er del av et finansielt konglomerat, skal enhver henvisning til begrepet regulert foretak og til begrepet vedkommende myndigheter og berørte vedkommende myndigheter derfor, for dette direktivs formål, anses å omfatte henholdsvis kapitalforvaltningsselskaper og vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med kapitalforvaltningsselskaper. Dette gjelder tilsvarende for konserner nevnt i første ledd bokstav a).

KAPITTEL VI

OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 31

Rapport fra Kommisjonen

1. Senest 11. august 2007 skal Kommisjonen framlegge for Komiteen for finansielle konglomerater nevnt i artikkel 21 en rapport om medlemsstatenes praksis og om nødvendig om behovet for videre harmonisering med hensyn til
  - om kapitalforvaltningsselskaper skal omfattes av tilsynet på konsernplan,
  - valget og anvendelsen av kapitaldekningsmetodene fastsatt i vedlegg I,
  - definering av betydelige transaksjoner innenfor konsernet og betydelig risikokonsentrasjon samt tilsynet med transaksjoner innenfor konsernet og risikokonsentrasjon nevnt i vedlegg II, særlig med hensyn til innføringen av kvantitative grenser og kvalitative krav for dette formål,
  - hvor ofte finansielle konglomerater skal beregne kapitaldekningskravene i henhold til artikkel 6 nr. 2 og rapportere til koordinatoren om betydelig risikokonsentrasjon i henhold til artikkel 7 nr. 2.

Kommisjonen skal rådspørre komiteen før den framlegger sine forslag.

2. Innen ett år etter at det er oppnådd enighet på internasjonalt plan om reglene for avskaffelse av gjentatt bruk av den ansvarlige kapitalen i finanskonserner, skal Kommisjonen undersøke hvordan bestemmelsene i dette direktiv kan tilpasses disse internasjonale avtalene og ved behov framlegge egnede forslag.

Artikkel 32

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

Medlemsstatene skal innen 11. august 2004 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Medlemsstatene skal fastsette at bestemmelsene nevnt i første ledd først skal anvendes på tilsyn for regnskapsåret som begynner 1. januar 2005 eller i løpet av det kalenderåret.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 33

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 34

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 16. desember 2002.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

M. FISCHER BOEL

Formann

*VEDLEGG I***KAPITALDEKNING**

Beregningen av de ekstra kapitaldekningskravene for regulerte foretak i et finansielt konglomerat som nevnt i artikkel 6 nr. 1 skal foretas i samvar med de tekniske prinsipper og en av metodene som beskrives i dette vedlegg.

Med forbehold for bestemmelsene i neste ledd skal medlemsstatene tillate at deres vedkommende myndigheter, når de opptrer i rollen som koordinator med hensyn til et bestemt finansielt konglomerat, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med konglomeratet, kan bestemme hvilken metode som skal anvendes av dette finansielle konglomeratet.

Medlemsstatene kan kreve at beregningen foretas etter en bestemt metode av dem som beskrives i dette vedlegg, dersom et finansielt konglomerat har et regulert foretak i spissen som har tillatelse i denne medlemsstaten. Dersom et finansielt konglomerat ikke har et regulert foretak i henhold til artikkel 1 i spissen, skal medlemsstatene tillate anvendelse av hvilken som helst av metodene beskrevet i dette vedlegg, unntatt når de berørte vedkommende myndigheter befinner seg i samme medlemsstat; i så fall kan denne medlemsstat kreve at en av metodene anvendes.

I. Tekniske prinsipper*1. Omfang og form ved beregning av ekstra kapitaldekningskrav*

Uansett hvilken metode som anvendes, må det, når foretaket er et datterforetak som har et solvensunderskudd, eller når foretaket er et uregulert foretak i finanssektoren som har et teoretisk solvensunderskudd, tas hensyn til datterforetakets samlede solvensunderskudd. Dersom koordinatoren i dette tilfellet mener at ansvaret til morforetaket som har en kapitalandel, strengt og entydig er begrenset til denne kapitalandelen, kan koordinatoren tillate at datterforetakets solvensunderskudd medregnes på et forholdsmessig grunnlag.

Dersom det ikke er kapitalbindinger mellom foretak i et finansielt konglomerat, skal koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter, bestemme hvilken forholdsmessig andel som skal tas i betraktning, idet det tas hensyn til de forpliktelser eksisterende forbindelser medfører.

2. Andre tekniske prinsipper

Uansett hvilken metode som brukes ved beregningen av de ekstra kapitaldekningskravene for regulerte foretak i et finansielt konglomerat som fastsatt i avsnitt II i dette vedlegg, skal koordinatoren, og ved behov andre berørte vedkommende myndigheter, sikre at følgende prinsipper anvendes:

- i) anvendelse flere ganger av poster som kan inngå i beregningen av den ansvarlige kapitalen (gjentatt bruk av den ansvarlige kapitalen) i det finansielle konglomeratet, samt enhver uhensiktsmessig skaping av ansvarlig kapital innenfor konsernet, må avskaffes; for å sikre avskaffelse av gjentatt bruk og skaping av ansvarlig kapital, skal vedkommende myndigheter anvende de relevante prinsipper fastsatt i de relevante sektorreglene tilsvarende,
- ii) i påvente av videre harmonisering av sektorreglene skal solvenskravene for hver enkelt finanssektor som er representert i et finansielt konglomerat, dekkes av ansvarlig kapital i samsvar med de tilsvarende sektorregler. Ved egenkapitalunderskudd i det finansielle konglomeratet skal bare egenkapitalelementer som oppfyller vilkårene i henhold til hver av sektorreglene (tverrsektoriell kapital), kunne anvendes ved kontrollen av at de ekstra solvenskravene overholdes.

Dersom sektorreglene begrenser muligheten til å medregne visse egenkapitalinstrumenter som ville kunne godtas som tverrsektoriell kapital, skal disse begrensningene anvendes tilsvarende ved beregning av ansvarlig kapital i det finansielle konglomeratet.

Ved beregning av ansvarlig kapital i det finansielle konglomeratet skal vedkommende myndigheter også ta hensyn til hvor effektivt den ansvarlige kapitalen kan overføres til og gjøres tilgjengelig for konsernets ulike rettssubjekter i forhold til kapitaldekningsreglenes mål.

Dersom et teoretisk solvenskrav for et uregulert foretak i finanssektoren beregnes i samsvar med avsnitt II i dette vedlegg, menes med teoretisk solvenskrav det kapitalkrav som et slikt foretak ville måtte oppfylle i henhold til de relevante sektorreglene dersom det var et regulert foretak i denne finanssektoren; for kapitalforvaltningsselskaper menes med solvenskrav det kapitalkrav som er fastsatt i artikkel 5a nr. 1 bokstav a) i direktiv 85/611/EØF; det teoretiske solvenskravet for et blandet finansielt holdingselskap skal beregnes i samsvar med sektorreglene for den største finanssektoren i det finansielle konglomeratet.

II. Tekniske beregningsmetoder

Metode 1: Regnskapskonsolidering

Beregningen av de ekstra kapitaldekningskravene for regulerte foretak i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av regnskapene for hvert av foretakene i konsernet.

De ekstra kapitaldekningskravene skal beregnes som forskjellen mellom

- i) det finansielle konglomeratets ansvarlige kapital beregnet på grunnlag av konsernets konsoliderte stilling, der de elementene som kan godkjennes, er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorreglene,

og

- ii) summen av solvenskravene for hver enkelt finanssektor som er representert i konsernet; solvenskravene for hver enkelt finanssektor beregnes i samsvar med de tilsvarende sektorreglene.

Sektorreglene det vises til er særlig avdeling V kapittel 3 i direktiv 2000/12/EF for kredittinstitusjoner, direktiv 98/78/EF for forsikringsforetak, og direktiv 93/6/EØF for kredittinstitusjoner og investeringsforetak.

For uregulerte foretak i finanssektoren som ikke omfattes av ovennevnte beregning av sektorielle solvenskrav, skal det beregnes et teoretisk solvenskrav.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Metode 2: Fradrag og sammenlegging

Beregningen av ekstra kapitaldekningskrav for de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av regnskapene for hvert av foretakene i konsernet.

De ekstra kapitaldekningskravene skal beregnes som forskjellen mellom

- i) summen av ansvarlig kapital for hvert enkelt regulert og uregulert foretak i finanssektoren i det finansielle konglomeratet; de elementene som kan godkjennes, er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorreglene,

og

- ii) summen av

- solvenskravene for hvert enkelt regulert og uregulert foretak i finanssektoren i konsernet; solvenskravene skal beregnes i samsvar med de relevante sektorreglene, og
- den bokførte verdien av kapitalinteressene i andre foretak i konsernet.

For uregulerte foretak i finanssektoren skal det beregnes et teoretisk solvenskrav. Ansvarlig kapital og solvenskrav skal tas i betraktning på grunnlag av sin forholdsmessige andel i henhold til artikkel 6 nr. 4 og i samsvar med avsnitt I i dette vedlegg.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Metode 3: Bokført verdi/fradrag av krav

Beregningen av ekstra kapitaldekningskrav for de regulerte foretakene i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av regnskapene for hvert av foretakene i konsernet.

De ekstra kapitaldekningskravene skal beregnes som forskjellen mellom

i) den ansvarlige kapitalen til morforetaket eller foretaket som står i spissen for det finansielle konglomeratet; de elementene som kan godkjennes, er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorreglene,

og

ii) summen av

- solvenskravet for morforetaket eller foretaket i spissen nevnt i bokstav i), og
- den høyeste verdien av den bokførte verdien av førstnevntes kapitalinteresser i andre foretak i konsernet og disse foretakenes solvenskrav; solvenskravene for sistnevnte skal tas i betraktning på grunnlag av sin forholdsmessige andel i henhold til artikkel 6 nr. 4 og i samsvar med avsnitt I i dette vedlegg.

For uregulerte foretak i finanssektoren skal det beregnes et teoretisk solvenskrav. Ved vurdering av elementene som kan inngå i beregningen av ekstra kapitaldekningskrav, kan kapitalinteresser verdivurderes etter egenkapitalmetoden i samsvar med muligheten fastsatt i artikkel 59 nr. 2 bokstav b) i direktiv 78/660/EØF.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Metode 4: Kombinasjon av metode 1, 2 og 3

Vedkommende myndigheter kan tillate en kombinasjon av metode 1, 2 og 3, eller en kombinasjon av to av disse metodene.

---

*VEDLEGG II***TEKNISK ANVENDELSE AV BESTEMMELSENE OM TRANSAKSJONER INNENFOR KONSERNET
SAMT RISIKOKONSENTRASJON**

Koordinatoren skal, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter, identifisere hvilke typer transaksjoner og risikoer som regulerte foretak i et bestemt finansielt konglomerat skal rapportere om i samsvar med bestemmelsene i artikkel 7 nr. 2 og artikkel 8 nr. 2 om rapportering av transaksjoner innenfor konsernet samt risikokonsentrasjon. Ved fastsettelse eller vurdering av transaksjons- eller risikotype skal koordinatoren og de berørte vedkommende myndigheter ta hensyn til det finansielle konglomeratets særskilte konsern- og risikohåndteringsstruktur. For å identifisere betydelige transaksjoner innenfor konsernet samt betydelig risikokonsentrasjon som skal rapporteres i samsvar med bestemmelsene i artikkel 7 og 8, skal koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og konglomeratet, definere egnede terskler på grunnlag av lovfestet ansvarlig kapital og/eller tekniske bestemmelser.

Ved kontrollen med transaksjoner innenfor konsernet samt risikokonsentrasjoner skal koordinatoren særlig overvåke den mulige risiko for spredning i det finansielle konglomeratet, risikoen for en interessekonflikt, risikoen for omgåelse av sektorregler og risikoenes nivå eller omfang.

Medlemsstatene kan tillate at deres vedkommende myndigheter på konglomeratplan anvender sektorreglens bestemmelser om transaksjoner innenfor konsernet samt risikokonsentrasjon, særlig for å unngå at sektorreglene omgås.
